

rustet til at imødegå nutidens kritiske forbrugere.

Kristeligt Folkeparti vil derfor gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Jeg vil godt sige tak for de mange positive tilkendegivelser til lovforslaget. Det har jo været en ren fornøjelse, også hr. Keld Albrechtsens, nu vil jeg jo ikke tillade mig at bruge udtrykket sure opstød i denne her forbindelse, men det ville jo have skuffet mig, hvis hr. Keld Albrechtsen ikke havde nogen kritiske bemærkninger til forslaget. Jeg er sikker på, at det, når hr. Keld Albrechtsen får læst høringsvarene, vil stå lysende klart for hr. Keld Albrechtsen, at der med det her forslag ikke er tale om gebyrbureaukrati, men om fødevarer sikkerhed.

Der er jo ikke nogen tvivl om, at sunde og rene foderstoffer er udgangspunktet for vores fødevarer sikkerhed. Hvis ikke vi har rene foderstoffer, vil vi i kæden fra jord til bord heller ikke kunne sikre sunde fødevarer. Derfor er det min klare overbevisning, at vi med vedtagelsen af det her forslag er med til at sikre et højt forbrugerbeskyttelsesniveau, fordi vi med forslaget får mulighed for at gribe ind over for potentiel sundhedsfare på et meget, meget tidligt tidspunkt.

Så med de faldne bemærkninger fra ordførerne er jeg sikker på, at et konstruktivt udvalgsarbejde vil føre til en hurtig vedtagelse af lovforslaget.

Kl. 19.30

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning om promille- og produktionsafgiftsfondene.

Af Ritt Bjerregaard (S) m.fl.

(FremSAT 21/2 2003).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Fødevarerministeren (Mariann Fischer Boel):

Socialdemokratiet har fremsat et forslag til folketingsbeslutning om promille- og produktionsafgiftsfondene med det formål bl.a. at ændre bestemmelserne om sammensætningen af fondsbestyrelserne og anvendelsesområdet for midlerne i promille- og produktionsafgiftsfondene.

Forslaget lægger op til, at flertallet i bestyrelserne ikke længere skal bestå af repræsentanter for erhvervet, men derimod af repræsentanter uden direkte eller indirekte tilknytning til selskaber eller interesseorganisationer inden for erhvervet.

En af begrundelserne for det fremsatte beslutningsforslag er, at den betydelige strukturudvikling, der har fundet sted i store dele af forarbejdningsindustrien i de sidste år, har ført til en situation, hvor flertallet i en fondsbestyrelse i flere tilfælde repræsenterer en enkelt virksomhed.

Produktionsafgiftssystemet så dagens lys først i 1970'erne, og dengang var strukturen selvsagt en ganske anden end den, vi kender i dag. Jeg er derfor enig med forslagsstillerne i, at de nuværende regler for sammensætningen af bestyrelserne hverken er hensigtsmæssig eller holdbar.

Jeg har derfor også allerede sidste år påbegyndt et udredningsarbejde på det her område som en forberedelse til et forslag om ændring af bemyndigelsesloven netop med udgangspunkt i sammensætningen af bestyrelserne. Så jeg er enig med forslagsstillerne i, at de enkelte bestyrelser må sammensættes bredere, end det er tilfældet i dag, men det må så til gengæld ske i respekt for fondenes særlige karakter.

Der er for produktionsafgiftsfondenes vedkommende tale om fonde, der administrerer penge, der betales af producenterne selv, til brug for områder, som ønskes styrket inden for de enkelte produktionsområder. Jeg kan pege på forskning og udvikling som et af de områder,

der er højt prioriteret. Der er således ikke tale om ganske almindelige offentlige midler opkrævet ved almindelig skatteindbetaling, som vi alle sammen bidrager til.

Det er efter min opfattelse et meget væsentligt kendetegn ved produktionsafgiftsfondene og også en model, som jeg mener at vi bør fastholde. Derfor finder jeg det både naturligt og også rimeligt, at den kreds, der repræsenterer de producenter, der betaler midlerne til de enkelte produktionsafgiftsfonde, fortsat har et flertal i fondenes bestyrelse.

Det betyder imidlertid ikke, at vi ikke skal foretage nogen ændringer, og jeg er, som jeg også sagde for et øjeblik siden, enig med forslagsstillerne i, at vi skal sikre en bredere sammensætning af de enkelte bestyrelser. Det gælder både den del af bestyrelserne, der repræsenterer erhvervsdelen, og det gælder den del af bestyrelsen, der repræsenterer de bredere offentlige interesser. Og lad mig tilføje, at jeg også er af den opfattelse, at det er rimeligt at styrke repræsentationen af offentlige interesser.

Det gælder selvfølgelig også promilleafgiftsfondene, hvor vi også er i gang med at vurdere, hvordan vi kan sammensætte bestyrelserne ud fra en fornuftig model, for promilleafgiftsfondene har jo en lidt anden karakter end produktionsafgiftsfondene.

Jeg er også meget enig med forslagsstillerne i, at der skal være åbenhed om, hvad pengene anvendes til. Allerede nu udarbejder Direktoratet for Fødevarer/Erhverv årlig en særlig årsberetning om fondenes virke til Folketinget, og det er efter min opfattelse en både målrettet og tilgængelig måde at informere på.

Kl. 19.35

Beslutningsforslaget lægger også op til, at den økologiske produktion skal støttes med beløb, der svarer til de beløb, som de økologiske producenter indbetaler i produktionsafgifter. Jeg vil godt sige, at jeg kan være lidt bekymret for konsekvenserne, hvis vi begynder at fastlægge helt håndfaste regler for fordelingen af midlerne mellem de forskellige produktionsformer.

I forbindelse med overvejelser i 2001 om Fonden for Økologisk Landbrug indgik der allerede lignende overvejelser, og dengang fandt man det også uhensigtsmæssigt, idet produktionsafgifterne jo forudsættes anvendt i den sektor, hvor de også bliver opkrævet.

Derfor er jeg betænkelig ved en meget skarp opdeling på såkaldte økologipenge og konventionelle penge, som efter min opfattelse kan føre

til en for lav satsning på projekter, som økologer og konventionelle producenter har en fælles interesse i, og det vil også efter min opfattelse være meget uheldigt og helt ude af trit med den grundliggende tankegang bag fondssystemet.

For mig er det afgørende, at det er projekternes kvalitet, der er styrende for anvendelse af midlerne, og at vi viderefører den indsats for fremme af økologiske projekter, som gennem de senere år er foretaget i forbindelse med de såkaldte hyrdebrevne til fondsbestyrelserne. Jeg vil godt sige, at det faktisk har været en indsats over for promille- og produktionsafgiftsfondene, som har virket.

Så vil jeg også godt tilføje, at der med oprettelsen af Fonden for Økologisk Landbrug i 2001 er sket en styrkelse af økologiområdet, der er forstærket gennem den finanslovaftale, der blev lavet for 2003, som indebærer en fordobling af bevillingen fra 10 til 20 mio. kr.

Alt i alt har de forskellige initiativer ført til en betydelig stigning i omfanget af de midler, som via fondssystemet anvendes til økologiske projekter.

Forslagsstillerne kritiserer også Fødevarerministeriets tilsyn med fondene, og det må jeg sige er en kritik, som jeg stiller mig uforstående over for, og som jeg i virkeligheden finder uberettiget. Jeg vil godt understrege, at tilsynet, som det udøves, ikke har givet anledning til påtale eller bemærkninger fra Rigsrevisionen, som følger Fødevarerministeriets indsats på det her område meget tæt. Så jeg er egentlig tryk ved den faglige kontrol med området, som den var været udøvet i den sidste halve snes år.

Så er der også i beslutningsforslaget et oplæg til en skævdeling af midlerne i promilleafgiftsfondene til fordel for visse sektorer med særlige behov, og beslutningsforslaget peger bl.a. på fjerkræområdet og på frugt- og gartneriområdet.

Systemet med promilleafgiftsfondene daterer sig tilbage til ændringen af bemyndigelsesloven i 1979, og bestemmelserne om promilleafgiftsfondene var i øvrigt baseret på et politisk forlig. Det var en klar aftale og i øvrigt en socialdemokratisk prioritet, at promilleafgiftsmidlerne netop skulle gå til den animalske produktion.

Ved lovændringen i 1999 blev det særlige hensyn fjernet, og der blev også givet adgang til en mere generel og bredere anvendelse af promilleafgiftsfondenes midler, bl.a. mere generelle forhold inden for økologi, nonfood, dyrevelfærd og planteproduktion; ændringer, som jeg i øvrigt hilser velkommen.

Igennem hele perioden fra 1979, og også da finansieringen blev ændret i 1995 i forbindelse med pesticidafgiftsordningen og dermed en del af det samlede pesticidregnskab, har man stort set fastholdt bestemmelserne om midlernes anvendelse og også om bestyrelsernes kompetence på området. Det er sådan set en konstruktion af fondene, som jeg er godt tilfreds med.

Rammerne for promilleafgiftsfondenes disponeringsmuligheder har udviklet sig sådan, at fondene får mulighed for at anvende midlerne til projekter og aktiviteter, der sammen med de mere erhvervsmæssige interesser også har en betydelig samfundsmæssig interesse.

Kl. 19.40

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at strukturudviklingen i fødevarerhvervet har givet anledning til at se på reglerne vedrørende fondenes bestyrelser sammensætning, og da vi i regeringen allerede har truffet en beslutning om og i øvrigt vil fremsætte et forslag om det i den næste folketingssamling, skal jeg meddele, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Thor Gunnar Kofoed (V):

Vi behandler nu et beslutningsforslag fra Socialdemokratiet, der, hvis man gennemfører det, som det er skrevet, vil ødelægge noget grundlæggende, der har været set på med misundelse af andre lande.

Promille- og produktionsafgiftsfondene er nemlig en genial tankegang, der blev skabt i begyndelsen af 1970'erne. De har været en afgørende faktor for, at dansk landbrug har kunnet gennemføre den udvikling på alle niveauer, der har bevirket, at dansk landbrug i dag rent faktisk er førende på verdensplan inden for de fleste af vores produktionsgrene.

Midlerne i fondene er opkrævet i jordbruget og anvendes i jordbruget til medfinansiering af fremadrettede, samfundsrelaterede aktiviteter. Der er ikke tale om en omfordeling af midler fra andre erhverv eller grupper i samfundet til jordbruget.

Tag f.eks. Fåreafgiftsfonden, hvor det er fårevlerne, der indbetaler pengene til fonden, alt efter, hvor meget man producerer. Pengene fordeles inden for fårebrugets interesser og af fårevlerne. Det er det, de skal være til. Midlerne kan ikke anvendes til hvad som helst, for der er helt klare regler for, hvad midlerne skal og kan bruges til.

Der er også klare regler for administrationen af disse midler, og der er klare regler for, hvordan de skal kontrolleres.

Midlerne er begrænset af EU's konkurrence- og statstøtteregler. Det indebærer bl.a., at fondene under ingen omstændigheder kan yde tilskud til enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder.

Midlerne medfinansierer fremadrettede aktiviteter, der løser fremadrettede opgaver, som de enkelte jordbrugere ikke selv kan løse. Opkrævningsformen for produktionsafgifterne sikrer, at alle, der indbetaler til indsatsen, også får gavn af indsatsen.

Midlerne er afgørende for forsknings- og innovationsindsatsen, så der via fondene kan opkræves midler fra alle producenter og allokeres penge til konkrete projekter. Hvis ikke jordbrugerne finansierede dette via disse lovbundne fælles afgiftsfonde, ville der kun i begrænset omfang ske forskning i dansk landbrug til skade for hele det danske samfund.

I Venstre er vi åbne over for at se på, om der er behov for ændringer af disse fondes bestyrelsessammensætning. Der er jo sket meget siden 1972. Strukturen i dansk landbrug har ændret sig meget siden dengang, og det er derfor nærliggende at se på, om der skulle være uhensigtsmæssigheder i dag. Det er muligt, at vi skal se på fordelingen ved at inddrage forbrugerne og forskningen, så de også kan sidde med i bestyrelserne.

I dag vil jeg lige gøre opmærksom på, at arbejderbevægelsen sidder med i alle bestyrelser. Jeg er også bekendt med, at nogle produktionsafgiftsfonde har helt nye sammensætninger, hvor ingen instans har mere end én repræsentant, hvor det er sagligheden, der bestemmer, hvad pengene og midlerne skal bruges til.

Derfor er vi i Venstre meget opmærksomme på, at de ændringer, der måtte komme, ikke vil komme til at ødelægge den genialitet, som fondene har været for dansk landbrug og for samfundet.

Jeg må desværre sige, at med det beslutningsforslag, som vi har set fra Socialdemokratiet, er det ikke ligefrem saglighed, der skal bestemme, hvad midlerne skal bruges til. Forslagsstillerne forsøger at lovgive sig til brugsretten over andre folks indbetalte penge.

På den baggrund kan Venstre ikke bakke op om beslutningsforslaget.

Kl. 19.45

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Ja, det er jo næsten rørende at høre hr. Thor Gunnar Kofoeds forsvarstale for de eksisterende fonde.

Jeg er nok ikke egentlig enig med hr. Gunnar Kofoed, men har dog en vis sympati for den indfaldsvinkel, Venstre har til produktionsfondene. For os at se er der ret stor forskel på, om vi snakker produktionsfonde eller promillefonde. De er frembragt på to forskellige måder, og derfor vil det også af min efterfølgende tale komme til at fremgå, at vi lægger lidt forskellig vægt på dem.

Men mit spørgsmål til Venstre er: Er der efter Venstres mening slet ingen forskel på de to former for fonde? Hr. Gunnar Kofoed nøjedes med at snakke om produktionsfonde, men undlod helt at snakke promillefonde.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Til hr. Kristen Touborg kan jeg sige: Jo, der er forskel på disse fonde.

Det er rigtigt, at jeg talte meget om produktionsafgiftsfondene, som er indbetalte penge fra landbruget. Der indgår mange penge i promilleafgiftsfondene, derfor er der selvfølgelig forskel på, hvordan bestyrelserne skal sammensættes, og derfor er vi også åbne for at se på en ny sammensætning for promilleafgiftsfondenes vedkommende.

Men der er én ting, vi skal huske hele tiden, og det er: Hvad skal og kan pengene bruges til i henhold til nationale og EU-regler? Hvad var meningen med, at man oprettede disse fonde? Der er mange af de tilbageførselsmidler, der går i promilleafgiftsfondene, man også kan se på: Er det penge, der skal opkræves fremover, eller er det penge, som vi fremover bare skal lade blive hos landbruget? Det er disse ting, vi skal have med i de kommende drøftelser, fordi promilleafgiftsfondene er noget helt andet end produktionsafgiftsfondene.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil sådan set godt have det præciseret nok så konkret, som det blev gjort.

For mig at se er det sådan, at man under ingen omstændigheder kan sige, at promilleafgiftsfondene er landbrugets egne penge. Jeg vil gerne spørge Venstres ordfører, om man er enig i, at man ikke under nogen omstændigheder kan sige, at promilleafgiftsfondene er landbrugets

egne penge, og at den naturlige konsekvens derfor naturligvis må være, at ud over at man kan lave en anden form for bestyrelse, kan man også anvende pengene på en noget anden vis, end man gør i dag.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Der var en afgørelse for mange år siden, der bestemte, om det er landbrugets penge eller det offentliges penge. Men det er sådan i dag, at der er mange aftaler mellem landbruget og staten om, hvad pengene skal gå til. De er medfinansierede for en masse aktiviteter, som er til gavn for landbruget, og som også er til gavn for de samfundsrelaterede interesser, der er i det, så det er ikke kun landbrugsinteresser, promilleafgiftsfondspengene går til. Derfor kan man ikke bare sige, at det er statspenge, for disse promilleafgiftsfonde har en helt speciel funktion. De bruges til fremadrettede aktiviteter til gavn for landbruget i samfundsrelaterede interesser.

Formanden:

Så er det hr. Nicolai Wammen som ordfører.

Nicolai Wammen (S):

Magten i dansk landbrug er efterhånden blevet samlet på meget få hænder, og med den magt er også fulgt kontrollen over en stor sum offentlige midler, nærmere bestemt omkring 550 mio. kr., som hvert år uddeles i de 17 promille- og produktionsafgiftsfonde. Pengene kommer fra lovfæstede afgifter og er øremærket til forskning og udvikling.

Reglerne stammer tilbage fra 1970'erne, og dengang skulle de sikre et alsidigt og varieret udbud af fødevarer til gavn for forbrugerne. Det skal de stadig, men det gør de desværre ikke i tilstrækkelig grad.

Kl. 19.50

I 1970'erne var fødevaremarkedet præget af en mangfoldighed af mindre producenter, der nød godt af støttemidlerne til produktionen; men sådan ser det ikke ud længere. Situationen er i dag sådan, at den store mejerigigant Arla Foods sidder stort set enerådigt på dansk mælkeproduktion, Danish Crown står i dag for slagtingen af ca. 92 pct. af de svin, der slagtes i Danmark, og 58,5 pct. af det samlede antal slagtinger på oksekøds markedet, og på det danske sukkermarked står Danisco for 99 pct. af det samlede salg af sukker. Det betyder, at disse virksomheder har en afgørende indflydelse i fø-

de vareerhvervenes interesseorganisationer og herigennem får lov til at indstille flertallet af bestyrelsesmedlemmer i promille- og produktionsafgiftsfondenes bestyrelser, og dermed er de også kommet til at sidde stadig mere tungt på pengekasen.

Med Arlas og Danish Crowns dominans åbner der sig en række gråzoner, hvor de to fødevaregiganter i ly af Fødevareministeriets billiggelse har kunnet kontrollere store offentlige summer. Den absurde situation i promille- og produktionsafgiftsfondene betyder, at de selv samme personer i forskellige bestyrelser kan give penge med den ene hånd og tage imod med den anden. Skulle man drage en parallel til den politiske verden, ville det svare til, at vi politikere skulle være den dømmende, den udøvende og den lovgivende magt i én stor pærevælling – en fuldstændig uhørt konstruktion.

Situationens alvor illustreres af, at Forbrugerrådet nu har trukket sig fra sine poster i fondene med den begrundelse, at de sad som gidsler og anstandsdamer, når landbruget delte penge ud – penge, som branchen i øvrigt havde fordelt inden møderne. Forbrugerrådet ønskede således ikke længere at have et medansvar for beslutninger, som de ikke havde nogen reel indflydelse på.

Juridisk er sagen klar nok. Fondene er underlagt fondslovgivningen og forvaltningslovens regler. Det betyder, at almindelige habilitetsregler er gældende, og derfor kan man ikke sidde og bevilge sig selv og hinanden penge. Ikke alene er det uhyre problematisk rent juridisk, men det er også moralsk og etisk forkasteligt, hvis tunge drenge sidder og bestemmer, hvor skabet skal stå, og uddeler økonomiske skulderklap til sig selv og hinanden.

Socialdemokraterne finder denne fremgangsmåde uanstændig, og vi vil have sat en stopper for den. Folketinget skal derfor i dag behandle et socialdemokratisk beslutningsforslag, som skal sikre, at vi får et tidssvarende regelsæt, der står mål med samfundsudviklingen, så fordelingen af disse betydelige offentlige midler kan ske på en måde, der er til gavn for en alsidig fødevareproduktion og til gavn for forbrugerne.

Med dette forslag ønsker vi at rette op på problemerne. Vi vil sikre, at fondenes virksomhed gøres mere gennemskuelig, vi vil sikre, at de små økologiske producenter får en forholdsmæssig del af fondsmidlerne, og vi vil sikre, at pengene kan målrettes mod de steder, hvor der er et særligt behov. Der er for os at se ikke nogen

som helst tvivl om, at dette er et område, der trænger til en grundig oprydning, og vi kan ikke leve med en orden, der i realiteten gør, at de selv samme uddeler og modtager penge.

Vi er selvfølgelig glade for de pæne ting, der er blevet sagt om forslaget. Vi holder fast ved, at det er et utroligt vigtigt emne, og vi håber på en god udvalgsbehandling.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg har lige et lille spørgsmål.

Hvis man nu er en almindelig landmand, en lille landmand, og producerer til Arla Foods og sidder i afgiftsfondens bestyrelse, er man så Arla-mand? Eller er man landmand, hvis man er valgt af Familielandbruget? Er man valgt af Dansk Landbrug eller af Landboforeningerne, som det hed i gamle dage, og producerer til Arla Foods, er man så Arla-mand? Eller er man landmand? Hvis man er valgt af Andelsselskabet Arla, kan man også være økologisk landmand og levere til Arla, og er det landmænd alle sammen eller Arla-folk? Eller vælger man at opfatte disse landmænd som selvstændigt tænkende individer?

Rent faktisk er der meget stor forskel på, hvem man repræsenterer i disse bestyrelser. Det er absolut selvstændigt tænkende mennesker, og det tror jeg nok referaterne fra bestyrelsesmøderne kan bekræfte.

Kl. 19.55

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen:

Jeg er ikke i tvivl om, at danske landmænd i al almindelighed er selvstændigt tænkende mennesker. Jeg har ikke grund til at tro noget som helst andet, men det er ikke det, det drejer sig om, ikke det, det handler om her.

Hvis vi kaster et blik på Mælkeafgiftsfonden, kan vi konstatere, at syv ud af de nuværende 14 bestyrelsesmedlemmer, herunder bestyrelsesformanden, har tilknytning til Arla Foods. Fire af de syv Arla Foods-tilknyttede bestyrelsesmedlemmer er sågar bestyrelsesmedlemmer i både Arla Foods, i Mejeriforeningen og i Mælkeafgiftsfonden, og det er jo dét, der er sagens kerne: der er mange repræsentanter, der har om ikke identiske, så i hvert fald nært sammenhængende kasketter, der har en afgørende indflydelse i de fonde, og det er det, vi gerne vil have sat fokus på. Vi vil have almindelige habilitetsregler, vi vil have ordnede forhold, og jeg kan ikke forstå,

hvis Venstre ikke kan støtte det. Jeg forstod ellers af tidligere indlæg, at man var parat til at se fordomsfrit på tingene, og det håber jeg da man står ved.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Vi er meget interesserede i at se på de regler, men som forslagsstillerne selv siger, sidder de, der indbetaler pengene, på en meget stor del af den danske produktion, og så må der jo være et vist forhold mellem produktion og indbetaling og den indflydelse, man har.

En anden ting er: Hvis man ser på det forhold, der er mellem økologisk landbrug og konventionelt landbrug, er det økologiske landbrug så blevet meget dårligt stillet i den fordeling? Det tror jeg næppe er rigtigt.

(Kort bemærkning).

Nicolai Wammen (S):

Til hr. Thor Gunnar Kofoed vil jeg sige, at vi ikke har noget imod, at der også sidder repræsentanter for store virksomheder. Det, vi har noget imod, er, når et monopol får den afgørende indflydelse, og det er jo det, det drejer sig om.

Angående økologidelen er vores målsætning og det, der er hele intentionen og tanken bag forslaget, at økologerne skal have lige vilkår, at de skal have ordentlige forhold, og at de skal have et udbytte, der svarer til det, de bidrager med. Det vil jeg da håbe at Venstre kan støtte, og det er i hvert fald Socialdemokratiets holdning.

Formanden:

Hr. Thor Gunnar Kofoed for en sidste kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg tror slet ikke, vi er så uenige igen, men hvis det var sådan, at vi kun skulle fordele midlerne efter, hvad der var indbetalt fra økologernes side, skulle økologerne kun have haft 7 mio. kr., men de har fået næsten 12 mio. kr. Hvis det var linjen, tror jeg, at den løsning, vi har i dag, er bedre, men vi skal nok finde en god løsning.

Formanden:

Hr. Christian H. Hansen som ordfører.

Christian H. Hansen (DF):

Efter Dansk Folkepartis opfattelse er der ingen tvivl om, at nogle af de intentioner, der ligger i

beslutningsforslaget fra Socialdemokratiet, er rigtige. Der er efter vores opfattelse heller ingen tvivl om, at det er godt, at vi får debatten om sammensætningen af bestyrelserne i begge disse former for fonde.

Midlerne, der forefindes i fondene, er jo erhvervets egne midler – lad mig skynde mig at indskyde, at nu snakker jeg produktionsfonde, for der er jo lidt forskel på midlerne i fondene.

Dansk Folkeparti vil meget gerne være med til at kigge på, hvorledes man i dialog med erhvervet og også ud fra den dialog, der kommer om beslutningsforslaget, kan finde frem til en model for, hvordan man kan styrke den offentlige repræsentation, og det gælder selvfølgelig for både produktionsafgiftsfondene og promilleafgiftsfondene.

For Dansk Folkeparti hersker der ingen tvivl om, at som det også er beskrevet, spiller landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde en væsentlig rolle for udviklingen i landbrugsproduktionen og for fødevarerindustrien i hele Danmark. Vi vil gerne være med til at se på en bredere sammensætning af bestyrelserne, men for os at se er det ikke direkte ulogisk, at det er landmændene, der har flertal i de fonde, der råder over deres egne midler. Her snakker jeg igen om produktionsafgiftsmidlerne, men jeg mener i virkeligheden, at når vi skal kigge på sammensætningen af bestyrelserne, er vi nødt til at dele det op og se på forskellen mellem de to fonde.

Kl. 20.00

Dansk Folkeparti kan som sagt følge nogle af intentionerne, der ligger i forslaget. Vi er ikke i tvivl om, at den debat, der efterfølgende vil komme om forslaget her, også kan være med til at belyse nogle af de spørgsmål, der sikkert vil være.

Vi hilser i Dansk Folkeparti med tilfredshed, at ministeren i dag har konstateret, at regeringen er ved at finde frem til et forslag og vil fremsætte det i den nye folketingssamling; så på den baggrund vil vi sige, at Dansk Folkeparti gerne vil være med til, at vi fra nu af får taget en bred debat omkring det her.

Der bliver jo også mulighed for at stille spørgsmål om det her beslutningsforslag fra Socialdemokratiet, som kan være med til at løfte regeringens forslag i en rigtig god ånd. Så derfor vil vi i første omgang afvente og se regeringens udspil.

Formanden:

Hr. Kristen Touborg som ordfører.

Kristen Touborg (SF):

Jeg vil godt begynde min ordførertale med at citere Venstres ordfører under et kort spørgsmål for lidt siden, hvor hr. Thor Gunnar Kofoed sagde:

»Vi må have styr på, hvem der indbetaler pengene.«

Underforstået: De, der indbetaler pengene, skal også have indflydelsen på, hvordan de skal bruges. Derfor må konsekvensen af det udsagn vel være, at produktionsfondene altså er landbrugets egne penge. Det er så landbruget, der skal have indflydelse på, hvem der skal bruge dem. Men promillefondene er statens. Der er det så sådan set helt anderledes med hensyn til, hvem der skal have indflydelse på, hvordan de skal anvendes.

Det er altså også mit grundlæggende synspunkt, at det er vigtigt at holde de to forskellige former for fonde adskilt, når vi debatterer, for der er efter vores opfattelse stor forskel på dem. Man kan jo godt sige, at det i produktionsfondene er landbrugets egne midler, der indbetales, og der er lovgivningen jo først og fremmest rettet mod, at man kan opkræve de kollektive midler, altså at give lovgrundlaget for, at man kollektivt kan opkræve midler. Så de ting vil jeg gerne begynde med at slå fast.

SF vurderer, at landbrugets promille- og produktionsafgiftsfonde spiller en vigtig rolle i udviklingen af landbrugsproduktionen og fødevarereindustrien i Danmark, men at fondene i langt højere grad kan sigte mod fremtidige udfordringer inden for miljø, dyrevelfærd og sundhed.

SF er derfor positiv over for forslaget om at få en mere balanceret sammensætning af fondsbestyrelser, hvor flere samfundsinteresser, herunder de økologiske, skal have indflydelse, og hvor den faglige kompetence styrkes på nye områder.

Ændringer i sammensætningen af fondsbestyrelsen skal samtidig tage højde for den væsentlige strukturudvikling i landbruget og i fødevarereindustrien, der er foregået, og det skal afspejle forskelligheden.

Reformplanerne skal tage udgangspunkt i et kritisk syn på landbrugets og fødevarereindustriens dominans i fondsbestyrelserne, men de skal lige så meget sikre, at landmændene har en reel indflydelse i fondene, og her taler jeg altså om produktionsfondene. Men det er indlysende, at med den udvikling, der har været i vores såkaldte andelsselskaber, hvor der ligger meget store dele af produktionen i et selskab inden for

hver branche, er der behov for at sætte ind over for det.

Vi finder, at landbrugets produktions- og promilleafgiftsfonde skal anvende flere ressourcer på økologisk forskning, efteruddannelse, produktudvikling, rådgivning og styrkelse af det økologiske marked herhjemme og på eksportmarkederne.

Efter SF's opfattelse er flere af fondene begrundt at anvende midler til økologiske formål og medvirke konstruktivt i arbejdet med at udvikle den økologiske fødevarereproduktion og afsætning, bl.a. promilleafgiftsfonden og kvæg-avlafonden. Men det generelle billede er, at de midler, der anvendes på fremme af økologisk forskning og afsætning, ikke svarer til det, de økologiske producenter indbetaler, så der er vi altså meget uenige med Venstres ordfører, der før sagde, at man fik udbetalt mere, end der blev indbetalt. Vi er meget uenige i det.

Kl. 20.05

Økologisk Landsforening har i mange år arbejdet for, at der skulle komme repræsentanter for de økologiske landmænd og virksomheder i fondene. Kun en enkelt fond – det er inden for gartnerierhvervet – har ændret vedtægterne og sikret repræsentation for Danmarks Økologiske Forening. SF er fuldstændig enig i denne opfattelse, og vi vil arbejde stærkt for at støtte dette.

Der er også behov for, at andre interesser kommer med i bestyrelserne, sådan at miljø- og dyrevelfærdsmæssige interesser repræsenteres. Der er nogle fonde, hvor det forventes, at f.eks. Danmarks Naturfredningsforening vil kunne have interesser, og det er indlysende for os at se, at en forening som Dyrenes Beskyttelse ville være meget naturlig at have placeret i bestyrelserne i samtlige de fonde, der vedrører husdyrproduktionen.

Alt i alt må vi sige, at vi er velvilligt indstillet over for forslaget fra Socialdemokratiet, men vi synes, der er nogle steder, hvor det trænger til at blive strammet lidt op, og det vil vi så arbejde for under udvalgsarbejdet.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Et lille spørgsmål til hr. Kristen Touborg: SF er med hensyn til det meste af promillepengene enig i, at vi skal stramme op om produktionsafgiftsfondene, og at pengene skal bruges til det, indbetalerne sådan set ønskede. Det var måske helt forkert opfattet, men sådan opfattede jeg ordførertalen.

En anden ting med hensyn til promilleafgiftsfondene: De penge, der kommer ind dér, er jo også forholdsvis klausulerede med tilbageførselsmidler osv. Vil man ikke respektere, at der er nogle penge, der kommer ind i promilleafgiftsfonden, som er klausulerede, inden de kommer ind? Og skal man ikke se på, at der er et vist forhold i det danske landbrug, f.eks. størrelsesforholdet mellem økologi og konventionelt landbrug, at man skal respektere det størrelsesforhold, og at alle pengene ikke bare skal bruges til økologi eller miljøfremme? For det er jo ikke nogen miljøfond.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Nej, Venstres ordfører har ikke sådan helt forstået, hvad det var, jeg sagde. Det, jeg sagde, var, at når produktionsfondene er indbetalt i forhold til den produktion, man har, så er der ikke noget problem i, at landmændene er stærkt repræsenteret. Vi ser heller ikke noget problem i, at landmændene kan udgøre over 50 pct. Men vi ser et stort problem i, at de er eneherkende. Specielt ser vi et stort problem i, at der f.eks. er en virksomhed, der reelt sætter sig på en meget stor del af indflydelsen på malkning i Mælkeafgiftsfonden. Det ser vi som et stort problem.

Så nu tror jeg, jeg har udtrykt det så klart, at også Venstres ordfører kan forstå, hvad det er, der er hensigten med det.

Samtidig vil jeg så godt sige, at der selvfølgelig er nogle aftaler om promilleafgiftsfondene, for ellers ville vi jo simpelt hen ikke kunne udleve de penge fortrinsvis til landbrugets frie benyttelse. Men de aftaler kommer selvfølgelig op til revision indimellem. Og der kan man jo så se på, om det er rimeligt, at de benyttes, som de gør nu.

Så det er sådan, jeg mener, man skal have de forskellige vinkler på de forskellige fonde.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg går ud fra med det, hr. Kristen Touborg svarede, at SF dog vil overholde de regler, der er om, at pengene kun kan udbetales til institutioner, at man ikke kan udbetale pengene til enkeltpersoner, og at man heller ikke kan udbetale pengene til enkeltfirmaer. For sådan er reglerne i dag. Og sådan er de jo bundet op på EU's lovgivning. Det er vel ikke det, man vil lave om på, så man laver sådan en støtteordning til enkeltpersoner og enkeltfirmaer.

(Kort bemærkning).

Kristen Touborg (SF):

Jeg mener ikke, at jeg på noget tidspunkt har givet udtryk for de ord, som hr. Thor Gunnar Kofoed lægger mig i munden. Det mener jeg under ingen omstændigheder at have givet udtryk for. Så svaret er nej.

Formanden:

Hr. Martin Lidegaard som ordfører.

Kl. 20.10

Martin Lidegaard (RV):

Jeg vil gerne starte med at rette en tak til Socialdemokratiet for at have bragt det her spørgsmål op på Folketingets dagsorden gennem beslutningsforslaget her.

For Det Radikale Venstre er der ingen tvivl om, at det er en uholdbar situation, at det overhovedet kan lade sig gøre, at den samme virksomhed kan sidde på et flertal af bestyrelsesposterne i nogle af de fonde, som vi snakker om her, og alene derfor er der jo grund til at kigge på en revision af de regler, vi har.

Når det er sagt, så er De Radikale helt på linje med de ordførere, der har sagt, at der er ret stor principiel forskel på de to former for fonde, som vi snakker om her.

For så vidt angår promilleafgiftsfondene, vil jeg gerne komme med den lidt provokerende udmelding, at vi set fra Det Radikales synspunkt faktisk er helt principielt imod den cigarkassetækning, som de her tilbageførselsmekanismer er udtryk for. Jeg ved godt, at vi selv har været med i forligene, og det kræver jo også, at vi får ændret på de forlig, for at vi kan ændre på det.

Men i og for sig så vi gerne, at CO₂-afgifterne – og altså ikke kun for landbruget – gik til at sænke skatten på personlig indkomst i stedet for, så vi ikke havde alle de her mærkelige kasser og ordninger frem og tilbage, som gør en samlet prioriteringsdiskussion for finansloven vanskeligere.

Men det varer jo nok lidt tid, før vi får ændret på det. Det kan være, vi kommer til at diskutere det i forbindelse med Vandmiljøplan III eller en revision af pesticidhandlingsplanen, hvor finansiering af de her forskellige ting jo sandsynligvis vil komme op, og det vil vi i så fald kigge rimelig frit på, vil jeg sige.

Jeg vil så også sige om promilleafgiftsfondene, at jeg dér ikke nødvendigvis ser en naturlov i, at landbruget og landbrugserhvervet skal sid-

de på et flertal. Jeg synes, at man må diskutere, hvordan man sikrer en bred sammensætning. For mig er der et perspektiv i, at der er en meget bred repræsentation, og at man får tilgodeset brede miljøinteresser osv., som jo også afgiftsopkrævningen er udtryk for. Der synes jeg, der er lidt musik i forslaget.

Så vil jeg sige med hensyn til produktionsafgiftsfonden, at den synes jeg, det forholder sig helt anderledes med. Den opfatter jeg, må jeg sige, som landbrugets egen fond. De har på et tidspunkt bedt os om at hjælpe med at sikre, at alle betalte til den, men det er direkte indbetalinger fra landbruget, og der ser jeg omvendt intet unaturligt i, at det er landbruget, der har flertallet og det afgørende ord at skulle have sagt.

Så kan man diskutere, hvem landbruget er, og hvordan de skal udpeges inden for landbruget osv. Jeg har forstået på Dansk Landbrug, at man også selv er interesseret i at diskutere, hvordan man udpeger, og det må vi kigge på.

Tilbage står så det yderst vanskelige spørgsmål, om vi skal gå ind fra lovgivningsmæssig side og prøve at sige, at en bestemt andel af de her midler skal gives til bestemte sektorer, altså økologerne eller mælkeproducenterne osv.

Det er, synes jeg, en utrolig vanskelig problemstilling. På den ene side kan jeg godt følge ministeren, når hun siger, at vi nu også skal passe på ikke at lægge for stramme bånd på de fonde, så der er en vis fleksibilitet i det. På den anden side er det klart, at når man nu lovgivningsmæssigt påtvinger alle landmænd at indbetale, så har vi jo også et eller andet politisk ansvar for, at kagen bliver delt nogenlunde retfærdigt.

Hvordan vi kan finde en mekanisme, der på den ene side ikke bliver fuldstændig fastlåst og har et vist liberalt tilsnit og på den anden side sikrer alle væsentlige grupper af landbruget, at de får deres del af de midler, som de selv er med til at indbetale, er noget af det, jeg synes, vi må diskutere i det kommende arbejde i udvalget.

Keld Albrechtsen (EL):

I Enhedslisten er vi glade for, at dette her forslag er blevet fremsat. Det rammer et meget væsentligt problem, der bør gøres noget ved, og vi synes faktisk, at tiden er inde til at skride til handling.

Når det gælder promille- og produktionsafgiftsfondene, så må man jo selvfølgelig skelne, som flere ordførere har været inde på. Når vi ser specielt på promillefondene, som har og bør have en særlig placering med hensyn til at tilgo-

dese miljø og økologi, og som jo altså er midler, som fremkommer bl.a. fra forskellige former for grønne afgifter, så er det jo helt klart noget, der bør være en bredere kreds involveret i. Derfor mener vi helt naturligt, at her bør bestyrelserne og retningslinjerne også ændres.

Kl. 20.15

Jeg lagde mærke til, at hr. Thor Gunnar Kofoed understregede, at vi jo ikke skal havne i den situation, hvor mulighederne for økologien kun bliver den procent, som i øjeblikket udgøres af de økologiske jordbrugere. Det vil vi foreslå sættes som en minimumsretningslinje. Det er efter vores opfattelse sådan, at det økologiske jordbrug, ud over den værdi, det har i sig selv, også har en kolossalt gunstig positiv afsmittende virkning på resten af landbruget.

Det har det derved, at de metoder, som udvikles f.eks. til bekæmpelse af ukrudt uden brug af pesticider, ja, de overtages af konventionelle landmænd og fører til, at pesticidforbruget gradvis mindskes også i det konventionelle landbrug, fordi det viser sig, at økologerne er i stand til at udvikle produktionsmetoder, som på den måde er miljømæssigt bæredygtige. Så vi ønsker, at økologien får muligheder for at få andele i midlerne også ud over den nuværende andel.

Vi er meget enige i de betragtninger, hr. Nicolai Wammen fremkom med omkring magtkoncentrationen og habilitetsproblemerne, som der er i dag, hvor vi jo har en monopolindustri. Denne monopolindustri er mildt sagt stærk nok i forvejen derved, at den kontrollerer forarbejdningsleddet fuldstændig. Det er også noget, vi fra Enhedslistens side vil vende tilbage til, for så vidt angår selve dette monopolproblem.

Men her har vi det problem, at disse store erhvervsmonopoler yderligere har en fuldstændig urimelig indflydelse i fondene. Vi vil foreslå, at man skal have en klar habilitetsregel, der gør, at man ikke kan sidde i en sådan bestyrelse og både være medlem af ledelsen inden for industrien og så samtidig sidde i en fond og bevilge sig selv penge. Den enkleste løsning er, at det kun er som medlem af de primære jordbrugerinteresser, man kan blive indvalgt i ledelsen i produktionsafgiftsfondene.

Vi er helt med på, at provenuet og indtægterne, som kommer ind i produktionsafgiftsfondene, skal føres tilbage til landbruget selv, men også på en sådan måde, at f.eks. organisationer inden for det økologiske område får en bedre placering.

Med det udgangspunkt vil vi meget gerne gå ind i et arbejde for at få ryddet op i det her, for man kan godt sige, at det her sådan lidt har været præget af princippet om kammeraternes hjælpefond, og det duer ikke. Man bør gå ind og lave en hovedrengøring på det her område. Derfor er det også godt, at initiativet med det her forslag er taget.

Vi kan altså som sagt fra Enhedslistens side støtte hovedlinjerne i forslaget, og vi vil gerne være med til og håber selvfølgelig på, at der kan blive en bred forhandling om en løsning.

Formanden:

Hr. Mogens Nørgård Pedersen som ordfører.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

I Kristeligt Folkeparti mener vi, at det er nødvendigt at se på sammensætningen af bestyrelserne i promille- og produktionsafgiftsfondene. Beslutningsforslaget peger på, at det primært er Arla Food, der bestemmer i Mælkeafgiftsfonden, og Danish Crown, der bestemmer i Svineafgiftsfonden. Vi må arbejde for at få en bredere repræsentation i bestyrelsen, der dels afspejler et bredere udsnit af landbruget, dels også har en bredere repræsentation fra øvrige dele af samfundet.

Vi kan imidlertid ikke tilslutte os, at repræsentanter fra landbrugets organisationer og virksomheder højst må udgøre 40 pct. af bestyrelserne, som det fremgår af beslutningsforslaget. Midlerne er trods alt opkrævet i landbruget.

Vi vil dog gerne være med til at se på, om fondenes virksomhed er i overensstemmelse med fondslovgivningens og forvaltningslovgivningens regler om habilitet og regler i konkurrence-loven. Disse aspekter vil vi gerne have belyst under udvalgsbehandlingen.

Kl. 20.20

Vi er dog usikre på, hvad der ligger bag formuleringen, at administrationen af promille- og produktionsafgiftsfondene skal forstås af en uvildig kompetent instans. Det fremgår ikke af beslutningsforslaget, hvem denne kompetente instans er. Er det f.eks. staten?

Vi finder det mest hensigtsmæssigt, at de interesser, der sidder i bestyrelsen, også er med til at administrere ordningen.

Samlet set kan vi ikke tilslutte os beslutningsforslaget, men der er en række interessante delelementer i beslutningsforslaget, som vi gerne vil være med til at se nærmere på under udvalgsarbejdet.

Formanden:

Og så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Ritt Bjerregaard.

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg vil gerne takke for de mange bemærkninger, der er faldet til forslaget her. De har jo været ganske blandede, men én ting kan man vel sige, og det er, at måske lige med undtagelse af Venstres ordfører, hr. Thor Gunnar Kofoed, har alle været enige i, at situationen var uholdbar med hensyn til bestyrelsernes sammensætning. Ministeren har også gjort opmærksom på, at hun agter at komme med et forslag, som tager fat på en bredere sammensætning, og det kan vi selvfølgelig kun være tilfredse med; jo før, jo bedre.

Jeg synes, det har været påfaldende, at nogle af ordførerne ikke har syntes, at de overhovedet skulle tage stilling til spørgsmålet om habilitet.

Jeg var meget enig med hr. Mogens Nørgård Pedersen om, at det er et væsentligt spørgsmål i det her forslag, og jeg skal gøre opmærksom på, at det, forslaget går ud på, er, at vi ikke mener, at bestyrelsesmedlemmerne, der repræsenterer landbrugets interesseorganisationer, må udgøre mere end de 40 pct. Vi har altså ikke talt om, hvad landmænd eventuelt kan, men interesseorganisationerne bør ikke have en majoritet i bestyrelserne, og det synes jeg er et afgørende princip.

Så har der været en smule diskussion om økologerne, og jeg tror, at det var Venstres ordfører, hr. Thor Gunnar Kofoed, som mente, at de da sådan set havde fået deres andel. Jeg vil tro, at ordføreren ikke har læst bemærkningerne til lovforslaget så grundigt.

Der står her: I 2001 uddelte bestyrelsen 111 mio. kr., vi taler om Mælkeafgiftsfonden. Heraf fik Mejeriforeningen 78 mio. kr. til at benytte til Mejeriforeningens projekter, det vil sige, at pengene reelt gik til foreningen selv. Kun 1,8 mio. kr. af fondsmidlerne gik til økologiske projekter, hvilket svarer til 1,6 pct. af de uddelte midler i fonden. Til sammenligning udgjorde andelen af økologisk mælk i 2001 10,21 pct. af den samlede mælkeproduktion.

Jeg regner med, at vi kan bruge udvalgsbehandlingen til at få bekræftet, om de oplysninger, der er her i bemærkningerne til lovforslaget, er korrekte eller ikke. Hvis de er korrekte, så svarer det ikke til de oplysninger, som Venstres ordfører gav her fra Folketingets talerstol.

Jeg er ikke enig med ministeren i, at den åbenhed, der er nødvendig, kan klares med den

rapport, der afleveres til Folketinget – almindeligvis umådelig forsinket og almindeligvis særdeles vanskelig at få fat på – men det går jeg ud fra, at vi også kan drøfte under udvalgsbehandlingen.

Jeg er også meget i tvivl om det tilsyn, som er fra ministeriet, al den stund det er os, der har måttet rejse dette spørgsmål om habilitet. Ministeren siger godt nok, at man nu er gået i gang med det, hvad vi indtil videre altså ikke har set nogen eksempler på. Men det har vi jo også en mulighed for at undersøge.

Kl. 20.25

Derfor vil jeg også sige til hr. Gunnar Kofoed, som var heroppe og ligesom antyde, at vi ikke mente, at der fandtes selvstændigt tænkende mennesker i landbrugets kreds. Det gør vi selvfølgelig, men det er ikke det samme som, at man ikke også har interesse at varetage. Sådan noget hedder habilitet.

Jeg kan simpelt hen overhovedet ikke forstå med det indlæg, der blev holdt her i dag, at det udtryk slet ikke fandt vej til ordførertalen eller overhovedet spillede nogen rolle for Venstres ordfører i det her spørgsmål.

Jeg var også en smule forbavset over, at hr. Christian H. Hansen fra Dansk Folkeparti ikke var mere opmærksom på konsekvenserne for de små producenter af den monopoldannelse, der her er tale om. Jeg har ellers for nylig i det sidste nummer af Tænk+Test set hr. Christian H. Hansen være helt enig med Socialdemokratiet i, at det var bekymrende med de monopoldannelser og den deraf manglende støtte til de mindre virksomheder, og derfor ville jeg have troet, at hr. Christian H. Hansen havde haft en større forståelse for netop den side af problemstillingen.

Jeg er enig med hr. Touborg i, at der selvfølgelig er spørgsmål, der kan drøftes, og hvor man kan komme til andre resultater. Det går jeg også ud fra, at vi får mulighed for i udvalget, men jeg var glad for den positive holdning, der var både fra hr. Touborgs og fra hr. Keld Albrechtsens side.

Jeg mener, at det er påtrængende nødvendigt, at der kommer en ændring af det her område, og jeg synes, der har været et udpræget kammerateri på det her område, som det er på høje tid, der bliver gjort op med.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Jeg stiller mig noget undrende over, at fru Ritt Bjerregaard nærer tvivl om det tilsyn, ministeri-

et foretager over for de her afgiftsfonde. Mig bekendt er tilsynet nemlig fuldstændig det samme, som da fru Ritt Bjerregaard selv var minister, og da var tilsynet nede i mindste millimeterdetalje. Der var ikke tvivl om noget som helst, der ikke var tilset og kontrolleret i det tilsyn.

Den anden ting: Er fru Ritt Bjerregaard enig i, at der er en forskel på promilleafgiftsfondene og produktionsafgiftsfondene? Også med hensyn til hvordan man fremover eventuelt skal sammensætte disse bestyrelser?

Det tredje spørgsmål er: Er der forskel på økologer? Er det sådan, at det kun er visse økologer, der er medlem af visse organisationer, som producerer til visse ikke-Arla mejerier, der er de rigtige økologer, og så er der alle de andre økologer, der producerer til de store andelselskaber? Er de kun andenrangsøkologer, og derfor kan man ikke betragte deres forskning og forsøg osv. som rigtig økologisk forskning?

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Jeg kan helt bekræfte, at tilsynet, som det jo fremgår af lovgivningen, har været det samme i den periode, jeg har siddet som fødevarerminister. Det blev klart for mig i forbindelse med sammenlægningen til Danish Crown, at det var uholdbart, og det gav jeg allerede meddelelse om, mens jeg sad som minister. Efterfølgende efter at være kommet i opposition har jeg arbejdet videre med spørgsmålet.

Der har jeg også haft tid til at se, at det var mindst lige så uholdbart på mælkeområdet, og derfor foreligger det her forslag. Jeg mener, det er nødvendigt at anskue det her ligesom andre fonde og ikke lave særordninger på området.

Så vil jeg sige, at det virkelig undrer mig, at hr. Thor Gunnar Kofoed ikke kan se, at det her jo ikke er et spørgsmål om den ene økolog eller den anden økolog. Det er et spørgsmål om koncentration. Det er et spørgsmål om en monopoldannelse, der betyder, at man sidder og bevilger penge til hinanden. Det er det, der er galt.

Det har simpelt hen været en rigtig god og flot tanke engang. Derfor er der ikke nogen, der har været imod det. Der har været nævnt her fra talerstolen fremragende eksempler på, hvordan det har fungeret. Tiderne er anderledes. Vi lever i en anden verden, og vi kan ikke opretholde monopoler, der sidder og bevilger til hinanden, sådan som vi tydeligt kan se det, og derfor bliver vi nødt til at lave det om.

Kl. 20.30

(Kort bemærkning).

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg var glad for fru Ritt Bjerregaards bemærkning om, at når der står i det socialdemokratiske forslag, at det maksimalt er 40 pct., er det fra landbrugets organisationer. Det indebærer nemlig, at vi kan finde den løsning, når vi ser på produktionsafgiftsfondene, at der godt kan være tale om, at man vælger landmænd fra primærorganisationerne, men ikke være tale om, at vi har den situation, at det er landbrugets interesseorganisationer, så vi ikke får et kasketproblem.

Jeg er altså enig med fru Ritt Bjerregaard i, at hr. Thor Gunnar Kofoed her har et alvorligt forklaringsproblem, for han lader, som om der ikke er et habilitetsproblem, og det ved alle jo, undtagen hr. Thor Gunnar Kofoed åbenbart, at der er.

(Kort bemærkning).

Thor Gunnar Kofoed (V):

Vi er enige om, at der er helt klare regler for, hvad pengene kan udbetales til, og hvad de kan bruges til. Derfor undrer det mig, at man bliver ved med at tale om, at man bevilger penge til sig selv.

Prøv at tænke på, hvis vi fjerner disse produktionsafgiftsfonde, hvor stor en katastrofe det ville have været for hele den økologiske tankegang eller for hele den økologiske produktion, hvis der ikke havde været disse midler til at sætte gang i den økologiske udvikling.

Hvis man nu forestillede sig, at dette – i forslagsstillerens tankegang – kæmpestore selskab, der hedder Arla, ikke havde været med til at indkræve disse penge, havde der ikke været penge at fordele til hele den mangfoldighed af projekter, der har fået disse penge.

Derfor tror jeg, at man skal tænke lidt på, at det ikke altid er et spørgsmål om habilitet. Man skal se på, hvad pengene er gået til. De er ikke gået kun til et stort selskab. Det kan ikke lade sig gøre ifølge reglerne.

(Kort bemærkning).

Ritt Bjerregaard (S):

Til hr. Thor Gunnar Kofoed: Det tror jeg virkelig at vi skal børe lidt i under udvalgsbehandlingen, for det er de faktisk. De er faktisk gået til – kan man sige – én selv. Hvis ordføreren kigger på sammensætningen af bestyrelsen, kigger på navnene og ser, hvor folk sidder, er det jo fuldstændig åbenlyst, hvad det er, der har været tale om. Jeg går også ud fra, at det er derfor, ministeren har sagt, at der selvfølgelig skal kigges på sammensætningen af bestyrelsen. Der er helt klare habilitetsproblemer.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 3. april, kl. 10.00. Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er opslået i salen.

Mødet hævet kl. 20.34